

Battyhányiné — ki Budai néven működött Molnár Györgynél, végül *Festetich* Andor gróf, a Nemzeti Színház volt igazgatója s a vidéki színészet volt felügyelője.)

Első magyar gyermekszínházársulat 1874. júl. havában alakult, id. *Bokor* József igazgatása alatt.

Első magyar irány-dráma: *Gorove* László »Érdemes Kalmár« című drámája. (1807.)

Első magyar kamara-énekesnő *Turrolla* Emma Operaházunk tagja volt, kit a király 1885. február 24-én tüntetett ki.

Első magyar kamaraszínház *Feld* Irén alapította.

Első magyar kinema-szkeccs bemutatója az Apolló-moziban volt 1912. febr. 5-én, midőn *Bródy* Miksa és *Martos* Ferenc »A feleségem hű asszony« c. vígjátékát adták elő. Az I. és III. felvonást színészek játszották, a II. felvonásban mozgófényképeket mutattak be. Zen. szerz.: *Vincze* Zsigmond.

Első magyar kómikus gidófalvi *Jancsó* Pál volt. Sz. 1761-ben, megh. 1845-ben *Kolozsvárott*. A pályán 43 évig működött.

Első magyar kritika. (Az első színtársulat feloszlása után). »Tegnap játszott először a Magyar társaság Budán, a híd mellett lévő Teátrumban. Feles számmal voltak a nézők. Tizenkét Lózsából csak négy maradt üressen. Mind a Fővezér, mind a Generál-Major Koburg Herczegek megtisztelték és vígasztalták személyes jelenlétükkel a kezdő Társaságot, úgy nem különben más Generálisok és a most itt lévő uraságok színe is nagyobb részint. Én minden nézőkről azt hiszem, hogy nemes indulatból mentek be, t. i. had örvendhessenek Nyelvünk előmenetelén s a nemzeti tsinosodásnak gyarapodásán; de ha talán lettek volna is olyanok, kik csak azért jelentek meg, hogy a tsekély kezdetén ne vessenek, merem mondani, hogy még az ilyeneknek is lehetetlen volt fől — megelégedés nélkül jönni ki a Játéknéző helyből. (Ezután közli az első darab színlapját,

végül ezeket írja): »Ámbár essős idő volt, mégis nagyra nevedett a Nézők száma. 300 forint ment be ezúttal a Teátrum kasszájába!« (Közölte a *Magyar Hírmondó*, 1792. máj. 6-án.)

Első magyar Lessing-előadás Pesten 1792. júl. 29-én volt. Színre került: »A katonaszerencse« c. szmű 3 felvonásban. Fordította: *Ráth Pál*, színész.

Első magyar Molière-előadás hazánkban az egri jezsuita színpadon volt 1769-ben. Címe: »Bourgeois gentilhomme« = »fen-héjázó és maga sorsával meg nem elégedő embernek bolondsága.« — Az első magyar Molière-előadás *Pesten* pedig 1792. máj. 14-én volt. Színre került: »A tettetett beteg« c. vj., ford. Kelemen László. (Irodalomtörténeti Közlemények. 1900. 146. oldal. — *Gragger Róbert*: »Molière első nyomai a magyar irodalomban«.)

Első magyar némajáték Kolozsvárott került színre, 1805. június 25-én. Címe: »A boszorkányok a Gellérthegyén, avagy Pirot, a nevetséges kukta«. Szerzője ismeretlen. (Dr Ferenczi Zoltán: A kolozsvári színészet története. 146. oldal.)

Első magyar-német daltársulat alakult 1835. október 23-án, Pesten. Az előadást a régi fűvészkertben tartották. Tagok: Honthy Matild, Toldy Irma, Kety Emma, Tengelyi Gyula, Vaskuthy Jenő, Szabó Imre, Schönberg Rudolf, Hedry Ferenc, karmester.

Első magyar népszínmű a »Szökött katonak«. Írta: *Szigligeti* Ede, zenéjét *Szerdahelyi* József és részben *Ellenbogen* Adolf szerzette. Színre került a Nemzeti Színházban, 1848. november 25-én.

Első magyar női Romeo *Ujj* Kálmánné *Dinnyési* Juliska, aki e szerepét első ízben 1916. febr. elején játszotta el Temesvárott, Sebestyén Géza társulatánál.

Első magyar nyári színekör a balatonfüredi. (L. o.)

Első magyar nyelvű budai színelőadás (műkedvelőkkel) 1784. november 14-én volt, amidőn színre került a »Gróf